

ВІДГУК

офіційного опонента, кандидата педагогічних наук,
доцента кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Житомирського державного університету імені Івана Франка

Колесник Наталії Євгенівни

на дисертаційне дослідження *Дідовця Юрія Вікторовича*
«Формування готовності майбутніх художників декоративно-прикладного
мистецтва до застосування технології етнодизайну»,
представлене на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Актуальність теми виконаної роботи та зв'язок із планами відповідних галузей науки

Дисертаційне дослідження присвячене важливій та актуальній темі, що має значний науковий і практичний інтерес. Актуальність роботи обумовлена необхідністю подальшого розвитку відповідної галузі науки, а також її інтеграцією в сучасний науковий дискурс. Вона відповідає сучасним потребам суспільства та має безпосередній зв'язок із пріоритетними напрямками розвитку галузі. Формування готовності майбутніх художників декоративно-прикладного мистецтва до застосування технології етнодизайну є актуальним у сучасному мистецькому й освітньому просторі. Етнодизайн поєднує традиційні художні техніки, символіку та ремесла з інноваційними підходами, що сприяє збереженню культурної спадщини та її інтеграції в сучасний дизайн.

З огляду на глобалізаційні процеси та розмиття національних ідентичностей, актуальним є питання відродження й адаптації етнодизайну у творчій діяльності. Майбутні художники декоративно-прикладного мистецтва повинні не лише знати національні художні традиції, але й уміти використовувати їх у сучасному контексті – у графічному дизайні, текстилі, архітектурі та промисловому виробництві.

Важливим аспектом є впровадження відповідних технологій в освітній процес, що дозволить здобувачам оволодіти методиками стилізації традиційних орнаментів, використанням природних матеріалів, поєднанням ручних та цифрових технік. Отже, дисертаційне дослідження Дідовця Юрія Вікторовича «Формування готовності майбутніх художників до застосування технологій етнодизайну» є актуальним й сприятиме збереженню й розвитку національного мистецтва в умовах сучасних тенденцій дизайну.

Найбільш суттєві наукові результати, що містяться в дисертації

У дисертації отримано низку вагомих наукових результатів, які становлять цінність для розвитку науки. Автором проведено ґрунтовний аналіз проблеми, розроблено нові підходи та методологічні основи дослідження, що сприяють подальшому розвитку відповідної галузі знань. Автором здійснено теоретичне обґрунтування ролі етнодизайну в проєктній творчості, проведено аналіз теорії та практики навчання архітектонічних видів проєктної творчості, до яких належить етнодизайн. Визначено значення етнодизайну як важливого напрямку декоративно-прикладного мистецтва, що сприяє збереженню національної культурної спадщини.

Уточнено ключові поняття дослідження, зокрема розширено та уточнено поняття «готовність до етнодизайну», що включає мотиваційний, когнітивний, технологічний та креативний компоненти; визначено поняття «технологія етнодизайну» як сукупність методів, засобів і прийомів проєктування, що базуються на традиційних художніх практиках та сучасних дизайнерських рішеннях.

Одним із ключових результатів є теоретичне обґрунтування та розробка моделі формування готовності майбутніх художників декоративно-прикладного мистецтва до застосування технології етнодизайну у професійній діяльності. Визначено педагогічні умови ефективного формування готовності студентів до застосування технології етнодизайну у професійній діяльності.

Експериментальна перевірка ефективності запропонованої моделі

Проведено педагогічний експеримент, який підтвердив результативність впровадженої моделі у підготовку художників декоративно-прикладного мистецтва до застосування технології етнодизайну у професійній діяльності.

Доведено зростання рівня знань, навичок і творчого потенціалу здобувачів, що здійснювали підготовку за запропонованою методикою.

Узагальнено результати дослідження та надано рекомендації щодо впровадження моделі у закладах вищої освіти.

Представлені наукові результати сприяють підвищенню ефективності моделі вищої освіти, інтеграції етнодизайну в сучасні дизайнерські практики та формуванню конкурентоспроможних фахівців у галузі декоративно-прикладного мистецтва.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Наукові положення, висновки та рекомендації, подані в дисертації Дідовця Юрія Вікторовича, є обґрунтованими, базуються на масиві емпіричних даних, аналізі літературних джерел і практичних дослідженнях. Методологія дослідження є коректною, що забезпечує високу якість отриманих результатів.

Структура дисертаційного дослідження Дідовця Ю.В. логічна, коректна, дозволяє повністю виконати завдання дослідження і різнобічно проаналізувати проблему. У дисертації виважено й коректно сформульовано науковий апарат, визначено наукову новизну, обґрунтовано практичне значення роботи.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків, які можуть становити окремий результат дослідження.

Дослідження побудоване на змістовній джерельній базі, яку дисертант доцільно систематизував. Вивчення такого значного масиву джерел (серед яких 16 іноземними мовами) дало Юрію Вікторовичу підстави для формулювання обґрунтованих наукових висновків, що засвідчили достатню методологічну культуру дисертанта.

Достовірність висновків і новизна отриманих результатів

Дисертаційне дослідження містить нові наукові положення, що підтверджують достовірність висновків. Новизна роботи полягає у застосуванні сучасних методів аналізу та інтерпретації даних, а також у розробці нових підходів до вирішення поставлених завдань.

Автором вперше розроблено модель формування готовності до етнодизайну у художників ДПМ; обґрунтовано сукупність педагогічних умов ефективного формування готовності художників ДПМ до застосування етнодизайну у професійній діяльності: використання активних та інтерактивних форм взаємодії здобувачів освіти; взаємодоповнення змісту ДПМ і дизайну в етнодизайні; метод комплексної візуалізації етнічної дизайн-продукції (КВЕД), що полягає у використанні студій етнодизайну у ЗВО і музейного етнодизайну із сучасними бігбордами для розроблення візуально привабливих і автентичних артефактів способами, прийомами і засобами традиційних технік і сучасних технологій; з'ясовано і сформульовано теоретичні основи дослідження: культурологічні, технологічні, екологічні, педагогічні; принципи формування готовності художників ДПМ до сучасного етнодизайну: екологічної сталості, етнокультурної автентичності, інтеграції традицій і сучасності; ліричності і героїчності у мотивації мілітарного етнодизайну; уточнено формулювання сутності понять: «технологія етнодизайну» – це способи, прийоми і засоби проектно-творчого варіювання типових зразків художніх виробів, що виявляється у мовленнєвому формулюванні проектно-творчого задуму; створенні художньо-графічної пропозиції проектно-творчого задуму традиційними ручними способами та/або сучасними комп'ютерними засобами UI/UX-дизайну; формотворенні ексклюзивних зразків серійних виробів ручними інструментами, комп'ютерним 3D-моделюванням у предметній реальності або засобами мультимедійного дизайну у доповненій чи віртуальній реальностях. Готовність до етнодизайну є інтегральним утворенням, у якому виокремлюється такі складові: здатність до автентичного художньо-естетичного самовираження в традиційних техніках і технологіях ДПМ; прагнення до прототипування дизайн-продукції з використанням сучасних проектних технологій; залучення до здійснення етнографічної діяльності з використанням її технологій; «технологія

мілітарного етнодизайну» – способи, прийоми і засоби художнє проектування, у якому поєднується військова культура (функціональність і практичність засобів військових дій) із глибиною та самобутністю народних традицій; функціональність військового спорядження із естетикою та символікою народного мистецтва; отримано подальшого розвитку класифікація архітектонічних мистецтв з урахуванням етнодизайну як синтетичного утворення з технологій народних художніх промислів і сучасних видів проєктної творчості.

Найбільш суттєві наукові результати, що містяться у дисертації

До основних наукових результатів можна віднести запропоновану автором концепцію, теоретичне узагальнення проблематики, нові методологічні підходи та практичні рекомендації, що сприятимуть розвитку відповідної наукової сфери.

Повнота викладу основних результатів дослідження в опублікованих працях

Основні результати дослідження Дідовця Юрія Вікторовича належним чином відображені в наукових публікаціях автора. Відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України, автор дисертації опублікував основні положення своєї роботи в низці статей у фахових наукових виданнях України та закордонних журналах, що є свідченням високого рівня апробації роботи та її значущості для наукової спільноти.

Оцінка змісту дисертації та її завершеність

Дисертація має логічну структуру, добре розкриває тему дослідження та містить усі необхідні розділи. Виклад матеріалу є послідовним, аргументованим і доступним для розуміння. Дисертація написана грамотно й оформлена згідно з чинними вимогами. Стиль викладу матеріалу, основних наукових положень, висновків і рекомендацій доступний для сприйняття. Робота має завершений вигляд та може бути оцінена як самостійне комплексне наукове дослідження.

8. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації

Попри значущість отриманих Дідовцем Юрієм Вікторовичем теоретичних, методичних і практичних дослідницьких результатів, маємо висловити деякі

зауваження і побажання до дисертаційного дослідження, які носять переважно рекомендаційний або ж дискусійний характер, але можуть посприяти подальшим дослідженням у цій галузі, а саме:

1. Дисертантом ґрунтовно розкрито поняття «етнодизайн», «технологія етнодизайну», «готовність до етнодизайну», проте не всі терміни достатньо диференційовані. Робота значно виграла б, якби в ній розширити порівняльний аналіз цих понять в контексті зарубіжних і українських досліджень, що сприятиме більш глибокому розумінню їхнього змісту та взаємозв'язків.
2. У дисертаційному дослідженні проведено експериментальну перевірку ефективності запропонованої моделі, проте окремі критерії оцінювання рівнів готовності художників декоративно-прикладного мистецтва до застосування технологій етнодизайну потребують додаткового обґрунтування.
3. У § 1.1. розглянуто способи та прийоми, що використовуються на формотворчому етапі проектної діяльності в етнодизайні (зокрема, конструктивні рішення, семантична цільність, символічність тощо). Водночас, необхідно чіткіше окреслити їхнє практичне застосування в етнодизайні, щоб продемонструвати їхню ефективність та значущість у проектній діяльності.

Зазначені зауваження і побажання мають, однак, дискусійний характер і не знижують теоретичного, методичного й практичного значення виконаного Дідовцем Юрієм Вікторовичем дисертаційного дослідження «Формування готовності майбутніх художників декоративно-прикладного мистецтва до застосування технології етнодизайну»,

Висновки щодо відповідності дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна робота Дідовця Юрія Вікторовича «Формування готовності майбутніх художників декоративно-прикладного мистецтва до застосування технології етнодизайну», є завершеною, самостійно виконаною дослідницькою роботою, що має вагоме теоретичне й практичне значення для розвитку педагогічної науки, заслуговує на позитивну оцінку й відповідає вимогам до дисертацій третього освітньо-наукового рівня, вимогам Постанови Кабінету

Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (№ 44 від 12.01.2022 р.), а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент,

член Спілки дизайнерів України,

доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Житомирського державного

університету імені Івана Франка

Наталія КОЛЕСНИК

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ:
Начальник відділу кадрів Житомирського
державного університету
імені Івана ФРАНКА

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 16:23:45 01.04.2025

Назва файлу з підписом: Відгук Колесник Дідовець.pdf.p7s
Розмір файлу з підписом: 3.5 МБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Відгук Колесник Дідовець.pdf
Розмір файлу без підпису: 3.5 МБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Колесник Наталія Євгенівна
П.І.Б.: Колесник Наталія Євгенівна
Країна: Україна
РНОКПП: 2932106365
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 16:23:44 01.04.2025
Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг
Серійний номер: 382367105294AF97040000005C8F8500CA3C3B03
Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Кваліфікований
Тип контейнера: Підпис та дані в одному файлі (CAAdES enveloped)
Формат підпису: З повними даними ЦСК для перевірки (CAAdES-X Long)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2025.02.05 13:00